

[Axel Dam.]

i denne forkvaklede Sag. Vi ser i Landmandsbanken et særgeligt, men lærerigt Eksempel paa, hvorledes Statens Indblanding i Erhvervslivet gør Staten afhængig af Kapitalen og af uofficielle Indflydelser, som Rigsdagen ikke kan kontrolere, uden at der gives den fuldt paalidelige, fuldt udtømmende og fyldestgørende Oplysninger. Derfor maa vi overfor Laanebetingelser, naar der er Tale om Statslaan, og Betingelser for Tilvejbringelse af en ny Aktiekapital til Banken have fuld Sikkerhed for, at de givne Oplysninger er paalidelige, og at der ikke skjules noget som i 1922. Det var utvivlsomt i en god Mening, den daværende og nuværende højtærede Finansminister paatog sig et større Ansvar, end det efter vor Mening var nødvendigt og rigtigt for ham at paatage sig. Rigsdagen burde have haft saa fyldige og saa klare Oplysninger, at den med fuld Føje kunde bære hele Ansvaret for Vedtagelsen af Statsgarantien. Naar Sagens Ordning nu atter ligger i Hænderne paa en Regering med den selv samme højtærede Finansminister, staar det for os som en Nødvendighed, at den Tillid genoprettes, som der i hvert Fald for vort Vedkommende er sket en Brist i, og vi mener, at dette kun kan ske gennem en Indrømmelse af, at den højtærede Finansministers Oplysninger og Erklæringer indeholdt mindre, end de burde, og et Tilsagn om, at der vil blive svaret fuldt aabent paa de Spørgsmaal, der maatte blive stillet.

Jeg skal da tillade mig i Anledning af den foreslaaede Afskrivning af Præferenceaktierne som tabte at spørge den højtærede Finansminister, om de 20 Mill. Kr., som Ø. K. tegnede, blev tegnet uden Betingelser fra Etatsraad H. N. Andersens Side, og i modsat Fald, om de eventuelle Betingelser har været meddelt Rigsdagen, inden Statsgarantien blev vedtaget.

Korsgaard: Der er fra mange Sider sagt, at den Forhandling, vi her gaar til, skal føres ud fra rent saglige Betragtninger, idet man vel gaar ud fra, at man ved at blande politiske Betragtninger ind i Debatten skader Landmandsbanken. Jeg kan fornuftigvis fuldkommen slutte mig til, at hvad der kan skade Landmandsbanken, i høj Grad bør undgaas, men jeg er ikke saa sikker

paa, at det overhovedet er muligt i denne Sag at skille det saglige og det politiske. Jeg — og jeg tror at turde sige i hvert Fald nogle af mit Partis Medlemmer — er af den Mening, at saglige Hensyn for saa vidt meget vel kan føre til politisk Handling, som saglige Hensyn kan føre til det Resultat, at man ikke ubetinget stiller sig afvisende overfor det ønskelige i, at man havde en anden politisk Ledelse af de Forhandlinger, som nu en Gang skal finde Sted, naturligvis ud fra den Betragtning, at den politiske Ledelse af Landmandsbankens Forhold, som vi har haft i den sidste Tid, ikke har været god. Mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Pitzner, var jo ikke særdeles velvillig overfor den højtærede Handelsminister. Af de Bemærkninger, jeg allerede har fremsat, vil formentlig forstaaes, at det ikke er min Hensigt at være mere velvillig end det ærede Medlem Hr. Pitzner, tværtimod.

Med disse indledende Bemærkninger skal jeg gaa over til at fremsætte, om jeg saa maa sige, rent saglige Betragtninger. Jeg vil da først gerne fastslaa i Erindringen, at det, der i sin Tid førte til, at Staten gik ind for at forhindre Landmandsbankens Sammenbrud, var forskellige Hensyn. Det var Hensynet til Sparerne, som i god Tro havde indsat deres Penge i den paagældende Bank. Dette Hensyn har jo ikke mere nogen praktisk Interesse, idet Sparerne Risiko er overtaget af Staten. Men dette Hensyn var ikke det eneste, som førte til, at Staten gik ind i den store Risiko. Hensynet var yderligere det, at man befrygtede, at mange Virksomheder, der var knyttet til Landmandsbanken, vilde gaa ned, hvis Landmandsbanken brød sammen. Om nu Hensynet specielt til disse Virksomheder har været saa stort, at man vilde være gaaet ind i det store Tab, som Banken nu en Gang vil give, efter som Forholdene har udviklet sig, skal jeg lade staa hen, men jeg tør for mit eget Vedkommende i alt Fald paa ingen Maade sige, at jeg ikke vilde have gjort det.

Forholdene har nu altsaa udviklet sig saaledes, at Bankens Forhold paa to Maader er knyttet til Statens Interesser økonomisk set, dels derved, at Staten helt direkte er interesseret i, at Landmandsbanken giver et saa lille Underskud som muligt, og dels deri, at Staten i allerhøjeste Grad er interesseret i, at de Erhvervsvirksom-